

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1494 usque ad annum 1507

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118448

§. 46. Gallorum victoria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67025](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67025)

Mantuanus Marchio tandem sibi fugæ Sæcul. XV.
viam aperuit. A.C. 1495.

§. XLVI.

Gallorum victoria.

Cuncta hæc victoriæ præludia potissimum debebantur intempestivæ prædandi cupidini, qua Albanenses acti, certatim ad Gallici exercitus impedimenta convolabant, cumque ea nullo milite custodita in itinere reperirent, tantam prædæ opportunitatem prehendere intenti, Com. lib. 8. c. 6. p. 112. obvia quævis invadunt, ac quam plurimos currus, mulosque secum abstrahunt. Horum socii, cum ceteros præda onustos conspicerent, relictis signis, protinus in spolia involant; cum vero illi ad firmandos gravioris armaturæ milites, quos Marchio Mantuanus ducebat, destinati essent, tumultuaria horum excursionis prælii ordo plurimum turbabatur. Incessit pariter eadem diripiendi aviditas quoddam equitum agmen, cui Cajatsius Comes præerat, & Albanenses sequebatur; unde Comes horum absentia tantopere perterritus hæsit, ut certamen auspicari renueret, quamvis reliquas tot haberet copias, ut non sine victoriæ spe prælii discrimen experiri potuisset: Interim Galli hanc foederatorum confusionem in rem suam vertunt, atque Italos

Secul. XV. Italos gravis armaturæ milites, qui equi-
A. C. 1495. tatu leviori muniti haud erant, immani
 strage profligant, tandemque ipsos quo-
 que pedites in fugam agunt, & Gallici
 lixarum, & calorum greges depulso ti-
 more animum refumentes, hostium lon-
 ge plures gladio jugularunt, quam ipsi-
 met veterani milites.

Equidem agmen illud, cui Marchio
 Mantuanus imperabat, per postremam
 Gallici exercitus aciem erupit, nihilo-
 minus tamen Joannes Fuxus tentato al-
 tero impetu Marchionis copias tantope-
 rare perturbabat, ut dispersæ ac dissipæ
 recedere, animumque denuo trajice-
 re compellerentur, cunque procella in-
 gens imbrem violentius iterum effunde-
 ret, & Tarrus amnis profundo nimium
 alveo vada nusquam aperiret, quam plu-
 rimi hostium aquis submersi perierunt,
 longeque plures fugæ iniquitas, quam
 prælii furor absumpsit. Inter eos, qui
 flumine hausti obierunt, numerabantur
 Ascanius Martinengus Centurio, Anto-
 nius Scarampo, & Vincentius Veronen-
 sis. Nec Cajatius Comes in hac occa-
 sione quicquam pro pristina sua militari
 laude dignum moliebatur; verebatur
 enim, ne solus hostibus intermixtus re-
 linqueretur, hinc prælii leges, de qui-
 bus cum Marchione Mantuano convene-
 rat,

rat, prætermittibat; cum enim Giensi Marescallo occurreret, cursum sui agminis inhiberi iussit, ac tertiam, quartamve suorum aciem jamjam profligari conspexit, quin tamen vel pedem moveret, sed Tarrum trajecit, nemine illius fugam remorante.

Sæcul. XV.
A. C. 1495.

Abs dubio victoriæ summa penes Gallos stetit, nisi eam referendi, aut voluntas, aut dexteritas Giensi Marescallo defuisset; ejus enim imprudentiæ datur, quamvis id Scriptorum nonnulli velut providæ circumspeditionis specimen extollant, quod non modo ipse immotus substiterit, sed etiam tam Duces sibi subiectos, quam eorum milites, qui victoriæ cursum strenue prosequi anhelabant, auctoritate sua cohibuerit, cujus rei causas obtendebat Marescallus, quod postremæ aciei sors incerta, sibi que haud cognita fuisset, ac præterea cum Regem in periculo vitæ versari cognovisset, copiis suis ejusdem saluti prospicere studuisset, nec inanis erat Marescalli excusatio; quidam enim Itali ex acie propulsati, dispersos denuo colligebant, qui aut reportare victoriam, aut mortem oppetere parati, pugnam restaurabant, in ipsum Regem incurrentes, ac eum unico cubiculario, nomine Ambasio stipatum, aggrediebantur, qui tamen hostium impetus,

Sæcul. XV.
A C. 1495. petus, qua vi qua arte fortiter repellere, jamjam decreverat, cum suorum auxilio, quod interea præstolabatur, opportune adjutus discrimini eriperetur: cum vero Galli ad ejusmodi pericula sæpius eluctanda, viribus ac numero impares essent, si forte Itali denuo aciem restituere tentarent, idcirco unacum Rege ad postremum agmen sese receperunt.

§. XLVII.

Mutua clades.

Comm. l. 8.
c. 6. p. 116.

Guicci. hist.
Ital. lib. 1.

Nec tamen æqualis erat utrinque clades; juxta Comminæum enim, qui prælio aderat, e Gallis cecidit nonnisi unus primæ nobilitatis vir, nempe Julianus Burgonovus, qui portæ regiæ custodibus præerat, præter hunc alius quidam Nobilis, ac Scotorum novem ex regiis custodiis, necnon equites in primo agmine pugnantes circiter viginti, & ferme sexaginta, aut octoginta famuli ad sarcinarum custodiam positi occubuerunt, adeo, ut occisorum numerus, juxta Guicciardinum non nisi ducentos, juxta Comminæum vero, centum duntaxat armatos complecteretur. Ex adverso in hostili exercitu pene quatuor millia desiderabantur, quos inter non pauci aquis submersi perierunt. Cæsi fuere trecenti quinquaginta cataphracti, octodecim

Pro-